

STATUT

Polskiego Związku Głuchych

tekst jednolity uchwalony na
XIV Krajowym Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Głuchych
w dniach 03-04 grudnia 2016 r. w Warszawie

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

§ 1.

Stowarzyszenie powstałe w 1946 r. z utworzonego w 1925 r. i działającego do wybuchu II wojny światowej Polskiego Związku Towarzystw Głuchoniemych, powstałego ze zjednoczenia istniejącego od 1876 r. ruchu społecznego głuchych na ziemiach polskich, a działające na podstawie niniejszego Statutu, noszące nazwę „Polski Związek Głuchych” - jest spadkobiercą i bezpośrednim kontynuatorem tradycji oraz dorobku ideowego i rehabilitacyjnego tego ruchu.

§ 2.

1. Stowarzyszenie Polski Związek Głuchych (PZG) zwane dalej Związkiem, jest dobrowolnym, samorządnym zrzeszeniem osób głuchych i innych osób z uszkodzonym słuchem oraz osób słyszących, którym są bliskie problemy rehabilitacji tej grupy osób.
2. W zakresie swoich celów statutowych stowarzyszenie Polski Związek Głuchych może reprezentować interesy zbiorowe swoich członków wobec organów władzy publicznej.

§ 3.

Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Związek może realizować swoje działania, także poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej .

§ 4.

Siedzibą władz naczelnych Związku jest m.st. Warszawa.

§ 5.

Związek opiera swoją działalność na pracy społecznej członków i wolontariuszy. Do prowadzenia swoich spraw Związek może zatrudniać pracowników w tym swoich członków.

§ 6.

Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Związku są :

- 1) Oddziały powoływane i rozwiązywane przez Zarząd Główny,
- 2) Koła Terenowe powoływane i rozwiązywane przez Zarządy Oddziałów.

§ 7.

1. Związek i jego Oddziały posiadają osobowość prawną.
2. Koła Terenowe Związku mogą uzyskać osobowość prawną na podstawie uchwały Zarządu Głównego, z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.
3. Oddziały oraz Koła Terenowe posiadające osobowość prawną ponoszą wyłączną odpowiedzialność za swoje zobowiązania.
4. Oddział musi posiadać:
  - a) co najmniej jedno Koło Terenowe,
  - b) ponad 50 członków zwyczajnych
5. Koło Terenowe może uzyskać osobowość prawną jeżeli spełnia następujące warunki:
  - 1) posiada, co najmniej 50 członków,
  - 2) przedstawi co najmniej trzy osiągnięcia Koła w zakresie inicjatyw wspierających osoby głuche i inne osoby z uszkodzonym słuchem, przeprowadzone w ostatnim zakończonym roku kalendarzowym,
  - 3) przedstawi pozytywną opinię właściwego Zarządu Oddziału w sprawie nadania osobowości prawnej.

6. Związek i jego Oddziały oraz Koła Terenowe posiadające osobowość prawną mogą tworzyć inne jednostki terenowe, takie jak centra, ośrodki diagnozy i rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z uszkodzonym słuchem; wojewódzkie i terenowe ośrodki rehabilitacji i wsparcia społecznego niesłyszących, domy dziennego pobytu, kluby, sekcje młodzieży głuchej, centra integracji społecznej i warsztaty.
7. Jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 4 nie mają osobowości prawnej i podlegają w całości władzom Związku lub Oddziału albo Koła Terenowego posiadającego osobowość prawną, które je utworzyły.
8. Władze Związku, Oddziału lub Koła Terenowego posiadającego osobowość prawną, tworzące inne jednostki organizacyjne nadają im regulamin działania.
9. Związek, Oddział lub Koło Terenowe posiadające osobowość prawną, które utworzyły inną jednostkę organizacyjną mogą podjąć decyzję o jej likwidacji.

§ 8.

1. Związek może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji społecznych o takich samych lub podobnych celach.
2. Oddziały Związku mogą być członkami regionalnych i lokalnych oraz krajowych organizacji społecznych o zbieżnych celach działania.

§ 9.

1. Związek ma prawo używania sztandaru oraz odznak i pieczęci zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
2. Za zasługi położone w realizacji zadań statutowych Związek może nadawać odznaki honorowe osobom fizycznym i prawnym oraz instytucjom i zakładom niemającym osobowości prawnej.

II. CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA.

§ 10.

Celem Polskiego Związku Głuchych jest zrzeszanie, rehabilitacja i aktywizacja osób głuchych i innych osób z uszkodzonym słuchem oraz ich integracja ze środowiskiem osób słyszących, wspólne rozwiązywanie problemów oraz działania w kierunku wyrównywania szans rozwojowych, edukacyjnych, zawodowych i społecznych poprzez:

1. sprawowanie opieki nad dziećmi, młodzieżą i dorosłymi osobami głuchymi, z uszkodzonym słuchem oraz nad słyszącymi członkami ich rodzin - poprzez prowadzenie na zlecenie lub współuczestnictwo w rehabilitacji słuchu i mowy, udzielaniu im pomocy w podnoszeniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych,
2. organizowanie i prowadzenie pracy oświatowej, kulturalnej, zawodowej i społecznej w środowisku,
3. organizowanie i prowadzenie działalności szkoleniowej w różnych formach szkolnych i poza szkolnych, w tym w zakresie języka migowego,
4. organizowanie własnych form rekreacji ruchowej, turystyki, krajoznawstwa, sportu masowego oraz wypoczynku dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów,
5. prowadzenie społecznej i zawodowej rehabilitacji oraz aktywizacji,
6. ochronę praw i interesów, oraz udzielanie pomocy prawnej i w sprawach socjalno-bytowych,
7. prowadzenie działań w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej i społecznej,
8. prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej nt. głuchych i ich kultury, skierowanej do osób słyszących,
9. promowanie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej,
10. udzielanie pomocy społecznej osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – w szczególności pomoc ubogim, i osobom starszym, seniorom,
11. prowadzenie działalności charytatywnej,

12. podtrzymywanie tradycji kulturowej oraz rozwoju świadomości narodowej i obywatelskiej,
13. prowadzenie działań integracyjnych poprzez realizowanie różnorodnych form terapii dla osób głuchych i słyszących,
14. upowszechnianie i ochronę praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn,
15. prowadzenie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
16. prowadzenie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
17. realizowanie działań w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
18. realizowanie działań w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
19. realizowanie działań mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym (np. alkoholizmowi, narkomanii),
20. upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
21. działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
22. działania przeciwko wykluczeniu społecznemu,
23. działania związane z ochroną praw konsumenta,
24. działania na rzecz promocji i organizacji wolontariatu,
25. działania w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
26. prowadzenie punktów poradnictwa zawodowego, prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, społecznego i rodzinnego,
27. działania w zakresie ochrony i promocji zdrowia. W tym prowadzenie działalności leczniczej w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej,
28. promowanie osiągnięć społecznych, intelektualnych i artystycznych osób głuchych i z uszkodzonym słuchem,
29. prowadzenie działalności informacyjnej i doradczej oraz zwiększenie świadomości prawnej.

§ 11.

1. Związek, Oddziały oraz Koła Terenowe posiadające osobowość prawną mogą prowadzić nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
2. Związek, Oddziały oraz Koła Terenowe posiadające osobowość prawną mogą prowadzić działalność gospodarczą na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej jest w całości przeznaczany na realizację celów statutowych Związku.
3. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej oraz działalności gospodarczej określa w uchwale, w odniesieniu do:
  - a) Związku – Zarząd Główny,
  - b) Oddziałów – Zarząd Oddziału,
  - c) Kół Terenowych posiadających osobowość prawną – Zarządy Kół Terenowych,
4. Związek, Oddziały i Koła Terenowe posiadające osobowość prawną mogą udzielać pomocy osobom głuchym i z uszkodzonym słuchem niezrzeszonym w Związku.

§ 12.

1. Dla realizacji powyższych celów i zadań Związek, jego Oddziały i Koła Terenowe posiadające osobowość prawną mogą:
  - 1) tworzyć i prowadzić:
    - a) ośrodki, poradnie, placówki, i inne podmioty diagnozy, rehabilitacji i reedukacji dla dzieci, młodzieży oraz przedsiębiorstwa i zakłady lecznicze,
    - b) placówki kulturalne i oświatowe oraz galerie,
    - c) sekcje młodzieży,

- d) ośrodki i placówki szkoleniowe,
- e) ośrodki i placówki opieki i pomocy osobom w podeszłym wieku (seniorów),
- f) ośrodki i placówki kształcenia i przekwalifikowania zawodowego,
- g) podmioty działalności gospodarczej, a w tym - zakłady pracy chronionej, zakłady aktywności zawodowej, podmioty lecznicze, spółdzielnie socjalne,
- h) fundacje,
- i) ośrodki terapii i profilaktyki zdrowotnej i społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, domy dziennego pobytu.

2) organizować:

- a) kształcenie i doksztalcenie w różnych formach szkolnych i poza szkolnych, prowadzić szkolenia w zakresie języka migowego dla różnych grup społecznych i zawodowych;
- b) lokalne centra wolontariatu,
- c) wystawy, warsztaty i inne formy działalności zmierzające do propagowania kultury i tradycji narodowej;
- d) turnusy rehabilitacyjne i sportowo rekreacyjne,
- e) imprezy kulturalno-oświatowe i inne formy zajęć w zakresie swojej działalności,

3) wydawać czasopisma, biuletyny informacyjne i inne publikacje,

4) współpracować:

- a) z właściwymi organami państwowymi, samorządowymi, organizacjami politycznymi, społecznymi, wyznaniowymi, zawodowymi, młodzieżowymi oraz z instytucjami naukowo-badawczymi i leczniczymi,
- b) z zagranicznymi i krajowymi organizacjami społecznymi,

2. Szczegółowe zasady tworzenia wskazanych wyżej jednostek organizacyjnych oraz zespołów pracy programowej i organizacyjnej określają regulaminy uchwalone przez Radę Główną.

3. Oddziały i Koła Terenowe mogą tworzyć podmioty działalności gospodarczej oraz fundacje wyłącznie za zgodą Zarządu Głównego, po zasięgnięciu opinii Rady Główniej.

III. CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI.

§ 13.

1. Członkowie Związku dzielą się na:

- 1) zwyczajnych,
- 2) wspierających,
- 3) honorowych.

2. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna, która jest głucha lub ma uszkodzony słuch lub która słyszy i są jej bliskie cele Związku.

3. Członkiem wspierającym może być pełnoletnia osoba fizyczna lub osoba prawna, która wspiera materialnie lub w inny sposób cele Związku.

4. Członków zwyczajnych przyjmują do Związku i skreślają właściwe Zarządy Kół, a członków wspierających Zarządy Oddziałów Związku. Gdy kandydatem na członka wspierającego Związku jest jednostka czy instytucja o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym - przyjmuje go i skreśla Rada Główna.

5. Decyzje w sprawie wykluczenia członka zwyczajnego podejmuje właściwy Zarząd Oddziału, zaś członka wspierającego Rada Główna.

§ 14.

1. Osobom szczególnie zasłużonym w działalności Związku może być nadana godność Członka Honorowego.

2. Godność Członka Honorowego Związku nadaje Krajowy Zjazd Delegatów na wniosek Rady Główniej.

3. Członek Honorowy Związku ma wszystkie prawa członka zwyczajnego.

4. Członkowie Honorowi są zwolnieni z obowiązku uiszczania składek członkowskich.
5. Osobom, które pełniły funkcje Prezesa Zarządu Głównego albo Prezesa Zarządu Oddziału lub Prezesa Zarządu Koła Terenowego przez okres, co najmniej trzech kadencji, może być nadana:
- 1) godność Prezesa Honorowego Związku przez Krajowy Zjazd Delegatów,
  - 2) godność Prezesa Honorowego Oddziału przez Zjazd Delegatów Oddziału,
  - 3) godność Prezesa Honorowego Koła Terenowego przez Zjazd Delegatów Oddziału.

§ 15.

Cudzoziemiec może być:

1. Członkiem zwyczajnym - o ile przebywa na stałe lub okresowo na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Członkiem wspierającym - niezależnie od miejsca przebywania, o ile materialnie lub w inny sposób wspiera działalność Związku.

§ 16.

1. Członkowie zwyczajni Związku mają prawo:
  - a) po upływie 3 lat członkostwa wybierać i być wybieranymi do władz Związku,
  - b) składać wnioski dotyczące działalności Związku do wszystkich władz Związku,
  - c) korzystać z pomocy i urządzeń Związku.
2. Członkom zwyczajnym w wieku od 16 do 18 lat przysługują uprawnienia wymienione w ust. 1 z ograniczeniem czynnego i biernego prawa wyborczego wyłącznie do władz Koła Związku.
3. Członkom zwyczajnym w wieku poniżej 16 lat przysługują uprawnienia wymienione w ust. 1 z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego do władz Związku. Jeżeli jednak członkowie poniżej 16 lat zrzeszeni są w Kole zrzeszającym wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybieranymi do władz tego Koła.
4. Członkom wspierającym przysługują wszystkie uprawnienia członków zwyczajnych z wyjątkiem określonych w ust. 1 pkt. a.
5. Osoby prawne będące członkami wspierającymi Związku korzystają z praw i wykonują obowiązki członkowskie przez swoich przedstawicieli.

§ 17.

1. Członkowie Związku są obowiązani:
  - a) przestrzegać postanowień statutu, regulaminów i uchwał władz Związku,
  - b) brać czynny udział w życiu i działalności Związku,
  - c) przestrzegać zasad współżycia społecznego,
  - d) regularnie opłacać składki członkowskie.
2. Postanowienia ust. 1 pkt. c nie mają zastosowania do członków będących osobami prawnymi.

§ 18.

1. Przynależność do Związku ustaje w razie:
  - 1) śmierci członka,
  - 2) dobrowolnego wystąpienia, zgłoszonego na piśmie pod rygorem nieważności,
  - 3) skreślenia z listy członków :
    - a) w przypadku zalegania z opłacaniem składek przez okres 12 miesięcy,
  - b) skreślenia z listy członków osoby fizycznej w przypadku skazania na mocy prawomocnego wyroku sądowego na utratę praw publicznych,
  - 4) utraty bytu przez osobę prawną,
  - 5) wykluczenia, w przypadku działania na szkodę Związku lub rażącego naruszania przepisów prawa lub statutu Związku.
2. Osobom skreślonym z listy członków, w terminie jednego miesiąca od powstania przyczyny ustania członkostwa przysługuje odwołanie:
  - 1) osobom fizycznym do właściwego Zarządu Oddziału,
  - 2) osobom prawnym do Zarządu Głównego.

3. Członkom zwyczajnym wykluczonym ze Związku przysługuje odwołanie do Rady Głównej w terminie jednego miesiąca od daty doręczenia uchwały o wykluczeniu.
4. Członek Honorowy traci tę godność, jeżeli dopuści się działań na szkodę Związku lub czynów niegodnych. Decyzję w tym zakresie podejmuje Krajowy Zjazd Delegatów na wniosek Rady Głównej.
5. Ponowne uzyskanie członkostwa zwyczajnego może nastąpić w przypadku osób:
  - 1) skreślonych z listy członków na podstawie ust. 1 pkt. 3a, na podstawie uchwały Zarządu Oddziału bądź Zarządu Koła Terenowego, po opłaceniu zaległych składek,
  - 2) skreślonym z listy członków na podstawie ust. 1 pkt. 3b po odzyskaniu pełni praw publicznych,
6. Ponowne uzyskanie członkostwa zwyczajnego nie jest możliwe w przypadku osób wykluczonych ze Związku.
  7. Zabrania się :
    - 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczenia zobowiązań majątkiem Polskiego Związku Głuchych w stosunku do jego członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie, członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
    - 2) przekazywania majątku Polskiego Związku Głuchych na rzecz swoich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
    - 3) wykorzystywania majątku Polskiego Związku Głuchych na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że wykorzystanie to bezpośrednio wynika ze statutowego celu Związku;
    - 4) zakupu na szczególnych zasadach towarów i usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Polskiego Związku Głuchych, członkowie jego organów lub pracownicy oraz osoby im bliskie na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

IV. WŁADZE I STRUKTURA ORGANIZACYJNA ZWIĄZKU.

§ 19.

1. Władzami naczelnymi Związku są:
  - A. Krajowy Zjazd Delegatów,
  - B. Zarząd Główny,
  - C. Rada Główna,
  - D. Główna Komisja Rewizyjna,
2. Władzami Oddziału są:
  - A. Zjazd Delegatów Oddziału,
  - B. Zarząd Oddziału,
  - C. Komisja Rewizyjna Oddziału,
3. Władzami Koła są:
  - A. Walne Zebranie Członków Koła,
  - B. Zarząd Koła,
  - C. Komisja Rewizyjna Koła.
4. Komisje Rewizyjne są wybierane w Kołach Terenowych, które posiadają osobowość prawną. W Kołach, które osobowości prawnej nie posiadają Komisje Rewizyjne wybierane są jeśli Koło Terenowe liczy ponad 100 członków. W Kołach, w których nie wybiera się Komisji Rewizyjnej, kontrolę sprawuje bezpośrednio Komisja Rewizyjna Oddziału.
5. Nie wolno łączyć funkcji Członka Zarządu Głównego z funkcją Członka Zarządu Oddziału lub

Zarządu Koła Terenowego posiadającego osobowość prawną.

§ 20.

1. Kadencja wszystkich władz Związku trwa 5 lat. Kadencja władz koła zrzeszającego małoletnich trwa 2 lata.

§ 21.

1. Oddziały Związku powołuje i rozwiązuje Zarząd Główny.
2. Zasięg działania Oddziału określa Zarząd Główny.
3. Oddziały Związku uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność po uzyskaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.
4. W przypadku podjęcia decyzji o rozwiązaniu Oddziału, przeprowadza się jego likwidację. Zarząd Główny w uchwale o rozwiązaniu Oddziału, wyznacza osobę Likwidatora. Likwidatorem Oddziału może być członek jego Zarządu. Do likwidacji Oddziału stosuje się odpowiednio § 59 pkt. 3 i 4 statutu.
5. Z chwilą wykreślenia Oddziału z Krajowego Rejestru Sądowego, traci on osobowość prawną, a Związek wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki zlikwidowanego Oddziału.

§ 22.

1. Koła Terenowe są powoływane i rozwiązywane przez Zarządy Oddziałów. Do utworzenia Koła Terenowego wymagana jest liczba co najmniej 30 członków, a Koła zrzeszającego małoletnich 10 członków,
2. Uchwała Zarządu Oddziału o utworzeniu Koła Terenowego określa również jego terytorialny zasięg działania.
3. Członkowie Koła Terenowego zamieszkali w miejscowościach położonych poza siedzibą Koła Terenowego mogą uczestniczyć w pracach Koła w grupie związkowej utworzonej w danej miejscowości, przez Zarząd Koła za zgodą właściwego Zarządu Oddziału. Dla działalności grupy związkowej Zarząd Koła Terenowego wyznacza opiekuna.
4. W przypadku podjęcia decyzji o rozwiązaniu Koła Terenowego posiadającego osobowość prawną przeprowadza się jego likwidację. Zarząd Oddziału w uchwale o rozwiązaniu Koła Terenowego wyznacza osobę Likwidatora. Z chwilą wykreślenia Koła Terenowego z Krajowego Rejestru Sądowego traci ono osobowość prawną, a Oddział wstępuje we wszystkie jego prawa i obowiązki. Do likwidacji Koła Terenowego stosuje się odpowiednio § 59 pkt. 3 i 4 statutu .

V. WŁADZE NACZELNE ZWIĄZKU.

A. KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW.

§ 23.

1. Krajowy Zjazd Delegatów jest najwyższą władzą Związku.
2. Krajowy Zjazd Delegatów może być zwyczajny i nadzwyczajny. Krajowy Zjazd Delegatów zwyczajny zwoływany jest raz na 5 lat .
3. Do kompetencji Krajowego Zjazdu Delegatów należy:
  - 1) ustalanie ogólnych kierunków działalności Związku,
  - 2) rozpatrywanie sprawozdań i wniosków Zarządu Głównego, Rady Głównej i Głównej Komisji Rewizyjnej,
  - 3) wybór i odwołanie :
    - a) członków Zarządu Głównego,
    - b) członków Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 4) podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu za okres kadencji, a na żądanie Rady Głównej, Głównej Komisji Rewizyjnej lub 1/3 liczby delegatów, indywidualnie poszczególnym członkom Zarządu Głównego. Osoby, które nie uzyskały absolutorium nie mogą kandydować ani pełnić żadnej funkcji społecznej na żadnym szczeblu Związku przez okres, co najmniej trzech kadencji,

- 5) podejmowanie na wniosek Rady Głównej decyzji o nadaniu lub pozbawieniu godności Prezesa Honorowego Związku,
- 6) podejmowanie na wniosek Rady Głównej decyzji o nadaniu lub pozbawieniu godności Członka Honorowego,
- 7) uchwalanie statutu Związku i jego zmian,
- 8) podejmowanie uchwał o rozwiązaniu Związku i o przeznaczeniu jego majątku,
- 9) podejmowanie decyzji we wszystkich innych sprawach co do których Zarząd Główny, Rada Główna, Główna Komisja Rewizyjna lub większość obecnych delegatów uzna, że ich ważność wymaga ustosunkowania się Krajowego Zjazdu Delegatów.

4. Krajowy Zjazd Delegatów może wybrać Prezesa Zarządu Głównego.

§ 24.

1. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem decydującym delegaci wybrani na Zjazdach Delegatów Oddziałów oraz z głosem doradczym członkowie naczelnych władz Związku, jeżeli nie są delegatami.
2. Liczbę delegatów i ich zastępców na Krajowy Zjazd Delegatów, wybieranych przez poszczególne Oddziały ustala Zarząd Główny. Ustalane liczby delegatów powinny być proporcjonalne do liczby zrzeszonych członków zwyczajnych na terenie działania poszczególnych Oddziałów.
3. Mandat delegata trwa przez całą kadencję nowo wybranych władz.

§ 25.

O terminie, miejscu i porządku obrad Krajowego Zjazdu Delegatów, Zarząd Główny zawiadamia zarządy oddziałów, delegatów oraz członków władz związku, co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem Krajowego Zjazdu Delegatów.

§ 26.

Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny:

1. z własnej inicjatywy,
2. na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej,
3. na wniosek Rady Głównej,
4. na wniosek 1/3 liczby Zarządów Oddziałów.

§ 27.

1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów powinien być zwołany przez Zarząd Główny w terminie 1 miesiąca od daty złożenia wniosku i obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.
2. W przypadku niezwołania przez Zarząd Główny Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów w w/w terminie, prawo zwołania Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów przysługuje wnioskodawcy. Postanowienia § 23, 24 i 25 statutu stosuje się odpowiednio.

B. ZARZĄD GŁÓWNY

§ 28.

1. Zarząd Główny składa się od 5 do 7 członków, wybranych spośród delegatów na Krajowym Zjeździe Delegatów. Zarząd Główny konstituuje się na pierwszym posiedzeniu, wybierając spośród siebie: Prezesa, dwóch Wiceprezesów i Sekretarza Zarządu Głównego, chyba że Prezes został wybrany zgodnie z §23 pkt. 4 Statutu.
2. W przypadku rezygnacji lub niemożności pełnienia funkcji w okresie kadencji przez Prezesa lub jednego z Wiceprezesów lub Sekretarza Zarządu Głównego, Zarząd Główny wybiera ze swojego grona na to stanowisko inną osobę na okres do końca kadencji.
3. W przypadku obniżenia się liczby członków składu Zarządu Głównego, istnieje możliwość dokooptowania członków Zarządu przez pozostałych członków Zarządu Głównego spośród delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów, na okres do końca kadencji.
4. Odwołanie Członka Zarządu Głównego, także Prezesa Zarządu Głównego, z pełnionej funkcji jest

możliwe na wniosek Rady Głównej, Głównej Komisji Rewizyjnej lub co najmniej 1/3 składu Zarządu Głównego. Decyzje w tym zakresie podejmuje Zarząd Główny.

5. Członkami Zarządu Głównego nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo karno-skarbowe.

§ 29.

Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- 1) reprezentowanie Związku na zewnątrz,
- 2) kierowanie całokształtem działalności Związku zgodnie z uchwałami Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 3) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów i Rady Głównej,
- 4) kierowanie pracami Związku zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Radę Główną,
- 5) przygotowywanie projektów planów działalności i planów finansowych Związku oraz sprawozdań z ich wykonania,
- 6) powoływanie stałych lub doraźnych zespołów pracy programowej lub organizacyjnej,
- 7) sporządzanie i składanie okresowych sprawozdań z działalności Związku,
- 8) sporządzanie i składanie rocznych sprawozdań finansowych,
- 9) zarządzanie majątkiem i funduszami Związku,
- 10) podejmowanie uchwał w sprawach nabywania, obciążania i zbywania majątku nieruchomości Związku oraz wprowadzania zmian w aktach założycielskich (umowach) spółek Związku za zgodą Rady Głównej,
- 11) rozpatrywanie wniosków w przedmiocie zwołania Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 12) podejmowanie za zgodą Rady Głównej uchwał o powołaniu dwuosobowego Zarządu Komisarycznego w Oddziale, w razie stwierdzenia że działalność danej jednostki organizacyjnej Związku wykazuje rażące lub uporczywe naruszanie przepisów prawa lub postanowień statutu Związku. Zarząd Komisaryczny powołuje się na czas niezbędny do usunięcia nieprawidłowości związanych z rażącym lub uporczywym naruszaniem przepisów prawa lub statutu Związku, nie dłużej niż 24 miesiące. W uchwale o powołaniu Zarządu Komisarycznego wskazuje się członków Zarządu Komisarycznego, sposób reprezentacji oraz sposób wyznaczania przedstawiciela do Rady Głównej. Z dniem podjęcia uchwały o powołaniu Zarządu Komisarycznego członkowie Zarządu Oddziału zostają odwołani z mocy prawa.
- 13) podejmowanie uchwał o nadaniu i pozbawieniu osobowości prawnej Kół Terenowych,
- 14) podejmowanie uchwał w sprawie przynależności Związku do krajowych i międzynarodowych organizacji społecznych, o których mowa w § 8, jak też przedstawianie kandydatów Związku do władz tych organizacji, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej,
- 15) przygotowywanie wniosków na Krajowy Zjazd Delegatów,
- 16) przygotowywanie projektów wewnętrznych aktów prawnych i regulaminów Związku uchwalanych przez Radę Główną.

§ 30.

1. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej niż 6 razy w roku i zwoływane są przez Prezesa lub Wiceprezesa Zarządu Głównego.
2. O terminie posiedzenia i porządku obrad, Członkowie Zarządu Głównego, Główna Komisja Rewizyjna i Rada Główna muszą być zawiadamiani co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia.
3. W wypadkach nagłych posiedzenie Zarządu Głównego może zostać zwołane bez zachowania w/w terminu.
4. Członkowie Zarządu Głównego mogą otrzymywać wynagrodzenie za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

C. RADA GŁÓWNA

§ 31.

1. Rada Główna składa się z przedstawicieli Oddziałów Związku. Przedstawicielem Oddziału jest Prezes lub Wiceprezes Zarządu Oddziału wyznaczony przez Zarząd Oddziału. Liczba członków Rady Główny odpowiada liczbie Oddziałów Związku.
2. Rada Główna wybiera spośród siebie Przewodniczącego, zastępcę Przewodniczącego i Sekretarza.
3. W przypadku rezygnacji lub niemożności pełnienia funkcji przez Przewodniczącego lub zastępcę Przewodniczącego albo Sekretarza Rady Główny, Rada Główna dokonuje wyboru ze swojego grona innej osoby do pełnienia w/w funkcji.
4. W przypadku rezygnacji lub niemożności pełnienia funkcji w okresie kadencji przez Członka Rady Główny, na jego miejsce na okres do końca kadencji wchodzi inny, wyznaczony przez Zarząd jego Oddziału, Prezes lub Wiceprezes Zarządu Oddziału.

§ 32.

Do kompetencji Rady Główny należy:

- 1) nadzór nad realizowaniem przez Zarząd Główny uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 2) uchwalanie wewnętrznych aktów prawnych i regulaminów Związku, za wyjątkiem regulaminów, których uchwalanie statut powierzył innym władzom Związku,
- 3) wydawanie opinii w sprawie planów działalności i planów finansowych Związku,
- 4) wydawanie zgody w sprawie nabywania, obciążania i zbywania majątku nieruchomości Związku, oraz wprowadzania zmian w aktach założycielskich (umowach) spółek Związku,
- 5) wydawanie opinii w sprawie przynależności Związku do krajowych i międzynarodowych organizacji społecznych, o których mowa w § 8 statutu, oraz w sprawie kandydatów Związku do władz tych organizacji,
- 6) uchylanie sprzecznych z prawem, postanowieniami statutu lub uchwałami Krajowego Zjazdu Delegatów uchwał Zarządu Głównego i Zarządów Oddziałów,
- 7) ustalanie wysokości wpisowego i składek członkowskich,
- 8) podejmowanie decyzji w sprawie przyjęcia na członka wspierającego lub skreślenia z listy członków wspierających jednostki lub instytucji o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym,
- 9) zawieszanie w czynnościach poszczególnych członków Zarządu Głównego lub członków Zarządów Oddziałów w razie wyraźnego braku aktywności w wykonywaniu zadań, rażącego lub uporczywego naruszania przepisów prawa lub statutu Związku.
- 10) podejmowanie decyzji w sprawie wykluczenia z listy członków wspierających,
- 11) rozpatrywanie odwołań od decyzji w sprawie wykluczenia z członkostwa członków zwyczajnych,
- 12) nadawanie Odznak Honorowych Związku osobom fizycznym i prawnym, oraz jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej.
- 13) występowanie z wnioskami do Krajowego Zjazdu Delegatów o nadanie Godności Członka Honorowego.
- 14) występowanie z wnioskami do Krajowego Zjazdu Delegatów o nadanie Godności Prezesa Honorowego Związku.

§ 33.

1. Posiedzenia Rady Główny odbywają się, co najmniej trzy razy w roku, i zwoływane są przez Przewodniczącego Rady Główny lub innego, upoważnionego na podstawie uchwały Rady, członka Rady Główny.
2. Posiedzenie Rady Główny, powinno być zwołane przez w/w osoby, na wniosek Zarządu Głównego, Główny Komisji Rewizyjnej albo, co najmniej 1/3 członków Rady Główny w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku. Rozpatrzenie wniosku w przedmiocie zwołania posiedzenia Rady Główny powinno nastąpić w ciągu 3 dni od daty jego złożenia.
3. W przypadku nie zwołania posiedzenia Rady Główny w określonym w ust. 2 terminie, prawo

zwołania posiedzenia przysługuje wnioskodawcy.

4. O terminie i porządku obrad posiedzenia Rady Głównej, członkowie Rady Głównej muszą być zawiadomieni, co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia.
5. W wypadkach nagłych posiedzenie Rady Głównej może być zwołane bez zachowania tego terminu.

D. GŁÓWNA KOMISJA REWIZYJNA

§ 34.

1. Najwyższym organem kontrolnym Związku jest Główna Komisja Rewizyjna. W skład Głównej Komisji Rewizyjnej wchodzi od 3 do 5 członków wybranych na Krajowym Zjeździe Delegatów spośród delegatów.

2. Główna Komisja Rewizyjna wybiera spośród swego grona Przewodniczącego, zastępcę Przewodniczącego i Sekretarza.

3. W razie zmniejszenia się w toku kadencji liczby członków Głównej Komisji Rewizyjnej, dopuszcza się możliwość dokooptowania członków Głównej Komisji Rewizyjnej przez pozostałych członków Głównej Komisji Rewizyjnej, spośród delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów, na okres do końca kadencji. Liczba członków dokooptowanych nie może być wyższa niż 1/3 członków wybranych przez Krajowy Zjazd Delegatów.

4. W skład Głównej Komisji Rewizyjnej mogą wchodzić osoby, które:

- 1) nie są członkami Zarządu Głównego ani nie pozostają z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
- 2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo karno-skarbowe.

§ 35.

Do kompetencji Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) przeprowadzanie w miarę potrzeby, co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności Związku ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej i majątkowej Związku pod względem celowości, oszczędności i legalności oraz kontrola działalności wszystkich organów Związku pod względem zgodności ze statutem i programem działania,
- 2) występowanie do Zarządu Głównego z wnioskami wynikającymi z ustaleń kontroli,
- 3) składanie na posiedzeniach Zarządu Głównego wniosków i opinii dotyczących projektów planów finansowych i działalności Związku,
- 4) występowanie na Krajowym Zjeździe Delegatów z wnioskiem w sprawie udzielania absolutorium całemu Zarządowi lub indywidualnie poszczególnym członkom Zarządu Głównego stosownie do treści § 23 pkt. 3 ust. 4,
- 5) zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Związku,
- 6) zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych Związku,
- 7) nadzorowanie działalności Komisji Rewizyjnych Oddziałów i Kół Terenowych,
- 8) składanie wniosków o odwołanie członków Zarządu Głównego,
- 9) składanie do Rady Głównej wniosków o zawieszenie w czynnościach poszczególnych członków Zarządu Głównego lub członków Zarządów Oddziałów,
- 10) występowanie z żądaniem zwołania posiedzenia Rady Głównej oraz Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 11) wyznaczanie członka Głównej Komisji Rewizyjnej uprawnionego do reprezentacji Związku w umowach oraz w sporach z członkiem Zarządu Głównego.

§ 36.

Szczegółowy zakres działalności Komisji Rewizyjnych Związku określa regulamin uchwalony przez Główną Komisję Rewizyjną.

§ 37.

1. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej mogą brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego.
2. Główna Komisja Rewizyjna musi być zawiadamiana o terminach posiedzeń Zarządu Głównego na 14 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia.

VI. WŁADZE ODDZIAŁU.

A. ZJAZD DELEGATÓW ODDZIAŁU.

§ 38.

1. Najwyższą władzą Oddziału jest Zjazd Delegatów Oddziału.
2. Zjazd Delegatów Oddziału może być zwyczajny i nadzwyczajny. Zwyczajny Zjazd Delegatów Oddziału odbywa się raz na 5 lat.
3. Do kompetencji Zjazdu Delegatów Oddziału należy:
  - 1) ustalanie ogólnych kierunków działalności Oddziału,
  - 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności i ocena działalności władz Oddziału,
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawie udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału za okres kadencji, a na żądanie Komisji Rewizyjnej Oddziału lub 1/3 liczby delegatów - indywidualnie poszczególnym jego członkom. Osoby, które nie uzyskały absolutorium nie mogą kandydować ani pełnić żadnej funkcji społecznej na żadnym szczeblu Związku przez okres, co najmniej trzech kadencji,
  - 4) wybór członków Zarządu Oddziału spośród delegatów na Zjazd Delegatów Oddziału,
  - 5) wybór członków Komisji Rewizyjnej Oddziału spośród delegatów na Zjazd Delegatów Oddziału,
  - 6) wybór delegatów i zastępców delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów spośród delegatów obecnych na Zjeździe Delegatów Oddziału,
- 7) przyjęcie wniosków i postulatów pod adresem władz państwowych i samorządowych oraz Związku.
4. Zjazd Delegatów Oddziału może wybrać Prezesa Zarządu Oddziału.

§ 39.

1. W Zjeździe Delegatów Oddziału biorą udział z głosem decydującym delegaci wybrani przez Walne Zebrania Członków Kół Terenowych, z głosem doradczym członkowie władz Oddziału i przedstawiciele Zarządu Głównego, jeżeli nie są delegatami.
2. Liczbę delegatów na Zjazd Delegatów Oddziału wybieranych przez poszczególne Koła Terenowe ustala Zarząd Oddziału. Liczby delegatów powinny być ustalane proporcjonalnie do liczby zrzeszonych członków zwyczajnych na terenie poszczególnych Kół Terenowych.
3. Mandat delegata trwa przez całą kadencję nowo wybranych władz.
4. O terminie, miejscu i porządku obrad Zjazdu Delegatów Oddziału, Zarząd Oddziału zawiadamia jego uczestników, co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem.

§ 40.

1. Nadzwyczajny Zjazd Delegatów Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału:
  - 1) z własnej inicjatywy,
  - 2) na wniosek Zarządu Głównego,
  - 3) na wniosek Komisji Rewizyjnej Oddziału,
  - 4) na wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby Zarządów Kół Terenowych działających na terenie danego Oddziału.

18

2. Nadzwyczajny Zjazd Delegatów Oddziału powinien być zwołany przez Zarząd Oddziału w terminie 21 dni od daty złożenia wniosku i obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.
3. W przypadku niezwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów Oddziału przez Zarząd Oddziału we wskazanym w pkt. 2 terminie, prawo zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów Oddziału, przysługuje wnioskodawcy.

B. ZARZĄD ODDZIAŁU.

§ 41.

1. Zarząd Oddziału składa się od 3 do 11 członków wybranych przez Zjazd Delegatów Oddziału.
2. Zarząd Oddziału konstituuje się na pierwszym posiedzeniu, wybierając spośród siebie: Prezesa, od 1 do 2 Wiceprezesów, Sekretarza Zarządu Oddziału.
3. W przypadku opisanym w § 38 pkt. 4 statutu, Zarząd Oddziału na wniosek Prezesa Zarządu Oddziału wybiera od 1 do 2 Wiceprezesów i Sekretarza Zarządu Oddziału.
4. W razie zmniejszenia się w toku kadencji liczby członków Zarządu Oddziału, dopuszcza się możliwość dokooptowania członków Zarządu przez pozostałych członków Zarządu Oddziału spośród delegatów z terenu działania Oddziału, na okres do końca kadencji. Liczba członków dokooptowanych nie może być wyższa niż 1/3 członków wybranych przez Zjazd Delegatów Oddziału.
5. W przypadku rezygnacji lub niemożności pełnienia funkcji w okresie kadencji przez Prezesa lub Wiceprezesa lub Sekretarza Zarządu Oddziału, Zarząd Oddziału wybiera ze swojego grona inną osobę na to stanowisko na okres do końca kadencji.
6. Poszczególnych Członków Zarządu Oddziału zawiesić w czynnościach może Rada Główna, na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej, lub Komisji Rewizyjnej Oddziału lub co najmniej 1/3 składu Zarządu Oddziału w razie zaistnienia okoliczności wskazanych w § 32 pkt. 9 Statutu.
7. Członkami Zarządu Oddziału nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo karno-skarbowe.
8. Członkowie Zarządu Oddziału mogą otrzymywać wynagrodzenie za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

§ 42.

Do kompetencji Zarządu Oddziału należy:

- 1) reprezentowanie Oddziału na zewnątrz,
- 2) kierowanie pracami Oddziału,
- 3) wykonywanie uchwał Zjazdu Delegatów Oddziału,
- 4) zarządzanie majątkiem i funduszami Oddziału,
- 5) powoływanie i rozwiązywanie Kół podległych Zarządowi Oddziału, nadzorowanie i koordynowanie ich działalności,
- 6) składanie okresowych sprawozdań ze swojej działalności na posiedzeniach Komisji Rewizyjnej Oddziału,
- 7) sporządzanie oraz składanie sprawozdań finansowych Oddziału na posiedzeniach Komisji Rewizyjnej Oddziału,
- 8) opiniowanie wniosków Kół Terenowych Związku w sprawie nadania im osobowości prawnej,
- 9) uchylanie sprzecznych z prawem, postanowieniami statutu lub uchwałami Zjazdu Delegatów Oddziału uchwał Zarządów Kół,
- 10) przygotowywanie sprawozdań na Zjazd Delegatów Oddziału,
- 11) podejmowanie decyzji o przyjęciu lub skreśleniu z listy członków wspierających, osób nie będących jednostkami lub instytucjami o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym,
- 12) powoływanie komisji problemowych,
- 13) powołanie dwuosobowego Zarządu Komisarycznego w Kołach Terenowych posiadających osobowość prawną w przypadku gdy działalność Koła Terenowego wykazuje rażące lub uporczywe naruszanie przepisów prawa lub statutu Związku. Zarząd Komisaryczny w Kołach Terenowych posiadających osobowość prawną powoływany jest na okres niezbędny do usunięcia nieprawidłowości związanych z rażącym lub uporczywym naruszeniem przepisów prawa lub postanowień statutu nie dłużej niż 24 miesiące. W uchwale o powołaniu Zarządu Komisarycznego

wskazuje się członków Zarządu Komisarycznego i sposób reprezentacji. Powołanie Zarządu Komisarycznego skutkuje odwołaniem z mocy prawa członków Zarządu Koła Terenowego.

14) rozpatrywanie odwołań od decyzji Zarządów Kół Terenowych w sprawie skreślenia z listy członków,

15) podejmowanie decyzji w sprawie wykluczenia z członkostwa członków zwyczajnych.
§ 43.

1. Posiedzenia Zarządu Oddziału odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż 6 razy w roku i zwoływane są przez Prezesa lub Wiceprezesa Zarządu Oddziału.
2. Członkowie Komisji Rewizyjnej Oddziału mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu Oddziału z głosem doradczym.
3. O terminie, miejscu i porządku obrad, Członkowie Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej Oddziału zostają powiadomieni na 14 dni przed posiedzeniem.

C. KOMISJA REWIZYJNA ODDZIAŁU.

§ 44.

1. Komisja Rewizyjna Oddziału składa się z 3 do 5 członków wybranych przez Zjazd Delegatów Oddziału .
2. Komisja Rewizyjna Oddziału wybiera spośród swego grona Przewodniczącego, zastępcę Przewodniczącego i Sekretarza.
3. W razie zmniejszenia się w toku kadencji liczby członków Komisji Rewizyjnej Oddziału, dopuszcza się możliwość dokooptowania członków, przez pozostałych członków Komisji Rewizyjnej, spośród delegatów Związku z terenu działania Oddziału na okres do końca kadencji.
4. W skład Komisji Rewizyjnej Oddziału mogą wchodzić osoby, które:
  - 1) nie są członkami Zarządu Oddziału, nie pozostają z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
  - 2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo karno-skarbowe.

§ 45.

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej Oddziału należy:

- 1) przeprowadzanie w miarę potrzeby, co najmniej raz w roku kontroli całokształtu działalności Oddziału ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej i majątkowej pod względem celowości, oszczędności i legalności działalności,
- 2) nadzorowanie działalności Zarządu Oddziału pod kątem prowadzenia działalności zgodnej z postanowieniami statutu, uchwałami władz Związku,
- 3) występowanie do Zarządu Oddziału z wnioskami wynikającymi z ustaleń kontroli,
- 4) występowanie na Zjeździe Delegatów Oddziału z wnioskiem w sprawie udzielania absolutorium członkom Zarządu Oddziału,
- 5) nadzorowanie Komisji Rewizyjnych Kół Terenowych,
- 6) zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Zarządu Oddziału i sprawozdań finansowych Oddziału,
- 7) występowanie do Zarządu Głównego z wnioskiem o powołanie Zarządu Komisarycznego w Oddziale,
- 8) występowanie do Rady Głównej z wnioskiem o zawieszenie w czynnościach poszczególnych członków Zarządu Oddziału,
- 9) występowanie do Zarządu Oddziału z wnioskiem o powołanie Zarządu Komisarycznego w Kołach Terenowych posiadających osobowość prawną.

10) wyznaczanie członka Komisji Rewizyjnej Oddziału uprawnionego do reprezentacji Oddziału w umowach oraz w sporach z członkiem Zarządu Oddziału.

VII. WŁADZE KOŁA ZWIĄZKU.

A. WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KOŁA

§ 46.

1. Najwyższą władzą Koła Terenowego jest Walne Zebranie Członków Koła Terenowego. W Kołach liczących ponad 500 członków mogą odbywać się zebrania w grupach, w ramach, których wybierani są przedstawiciele grup na Walne Zebranie Członków Koła Terenowego. Zasady zwoływania zebrań członków w grupach oraz zasady i klucz wyboru przedstawicieli grup ustala Zarząd Oddziału w regulaminie tych zebrań.
2. Do kompetencji Walnego Zebrania członków Koła Terenowego należy:
  - 1) uchwalanie kierunków działalności Koła Terenowego,
  - 2) wybór członków Zarządu Koła Terenowego,
  - 3) wybór członków Komisji Rewizyjnej Koła Terenowego,
  - 4) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej Koła,
  - 5) podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Koła Terenowego za okres kadencji, a na żądanie 1/3 liczby członków Koła uczestniczących w zebraniu lub Komisji Rewizyjnej Koła - indywidualnie poszczególnym członkom Zarządu Koła. Osoby, które nie uzyskały absolutorium nie mogą kandydować ani pełnić żadnej funkcji społecznej na tym samym i wyższym szczeblu Związku przez okres 3 kadencji,
  - 6) wybór delegatów i zastępców delegatów na Zjazd Delegatów Oddziału,
  - 7) uchwalanie wniosków na Zjazd Delegatów Oddziału.
3. W Walnym Zebraniu Członków Koła biorą udział wszyscy członkowie Koła.
4. O terminie i miejscu obrad Walnego Zebrania Członków Koła, Zarząd Koła Terenowego zawiadamia członków Koła, co najmniej na 14 dni przed terminem zebrania.
5. Walne Zebranie Członków Koła jest prawomocne w drugim terminie bez względu na ilość członków zwyczajnych biorących udział w zebraniu.
6. Walne Zebranie Członków Koła może wybrać Prezesa.

§ 47.

1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Koła zwołuje Zarząd Koła Terenowego:
  - 1) z własnej inicjatywy,
  - 2) na wniosek Zarządu Oddziału,
  - 3) na wniosek Komisji Rewizyjnej Koła,
2. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Koła, Zarząd Koła Terenowego powinien zwołać w terminie 21 dni od daty złożenia wniosku.
3. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Koła obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane. W przypadku nie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Koła przez Zarząd Koła Terenowego w w/w terminie, prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Koła przysługuje wnioskodawcy.

B. ZARZĄD KOŁA

§ 48.

1. Zarząd Koła Terenowego składa się z 4 do 7 członków wybranych przez Walne Zebranie Członków Koła.
2. Zarząd Koła Terenowego wybiera ze swego grona Prezesa, Wiceprezesa, Sekretarza i Skarbnika.
3. W przypadku opisanym w § 46 pkt 6 Statutu, Zarząd Koła na wniosek Prezesa Koła wybiera ze swego grona Wiceprezesa, Sekretarza i Skarbnika.
4. W razie zmniejszenia się w toku kadencji liczebności Zarządu Koła dopuszcza się możliwość

dokooptowania członków, przez pozostałych członków Zarządu Koła, spośród członków zwyczajnych Związku z terenu działania Koła

§ 49.

1. Do kompetencji Zarządu Koła Terenowego należy:
    - 1) reprezentowanie Koła Terenowego na zewnątrz,
    - 2) kierowanie działalnością Koła Terenowego,
    - 3) zarządzanie majątkiem i funduszami Koła,
  - 4) uchwalanie projektów planu działalności i planów finansowych i przedstawianie ich Zarządowi Oddziału w terminie określonym przez Zarządy Oddziałów,
  - 5) przygotowanie sprawozdań na Walne Zebranie Członków Koła,
  - 6) podejmowanie działań interwencyjnych w sprawach członków Koła,
  - 7) podejmowanie decyzji w sprawie skreślenia z listy członków zwyczajnych Związku,
  - 8) zwoływanie Walnych Zebrań członków Koła.
2. Posiedzenia Zarządu Koła odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał i zwoływane są przez Prezesa lub Wiceprezesa. Członkowie Zarządu Koła oraz Zarząd Oddziału muszą być powiadomieni o zwołaniu posiedzenia, co najmniej na 14 dni przed planowanym terminem posiedzenia.
3. Przewodniczący lub wyznaczony przez niego członek Komisji Rewizyjnej Koła mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu Koła z głosem doradczym.

C. KOMISJA REWIZYJNA KOŁA

§ 50.

1. Komisja Rewizyjna Koła składa się z 3 do 5 członków wybranych na Walnym Zebraniu Członków Koła.
2. Komisje Rewizyjne są wybierane w Kołach Terenowych, które posiadają osobowość prawną. W Kołach, które osobowości prawnej nie posiadają Komisje Rewizyjne wybierane są jeśli Koło liczy ponad 100 członków. W Kołach, w których nie wybiera się Komisji Rewizyjnej, kontrolę sprawuje bezpośrednio Komisja Rewizyjna Oddziału.
3. Komisja Rewizyjna Koła wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Sekretarza.
4. W przypadku zmniejszenia się liczby członków Komisji Rewizyjnej Koła, dopuszcza się możliwość dokooptowania członków Komisji spośród członków zwyczajnych Związku z terenu działania Koła.
5. W skład Komisji Rewizyjnej Koła mogą wchodzić osoby, które:
  - 1) nie są członkami Zarządu Koła, ani nie pozostają z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej,
  - 2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo karno-skarbowe.

§ 51.

- Do kompetencji Komisji Rewizyjnej Koła należy:
- 1) przeprowadzanie w miarę potrzeby nie rzadziej niż raz w roku kontroli całokształtu działalności Koła, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej,
  - 2) występowanie do Zarządu Koła Terenowego z wnioskami wynikającymi z ustaleń kontroli,
  - 3) występowanie na Walnym Zebraniu członków Koła z wnioskiem w sprawie udzielenia absolutorium Członkom Zarządu Koła,
  - 4) zatwierdzanie sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności Zarządu Koła Terenowego w Kołach Terenowych posiadających osobowość prawną.
  - 5) wyznaczanie członka Komisji Rewizyjnej Koła Terenowego posiadającego osobowość prawną,

uprawnionego do reprezentacji Koła Terenowego w umowach oraz w sporach z członkiem Zarządu Koła.

VIII. MAJĄTEK I FUNDUSZE ZWIĄZKU.

§ 52.

Majątek Związku stanowią nieruchomości, ruchomości, udziały w spółkach, papiery wartościowe, prawa oraz fundusze, to jest aktywa w gotówce i zgromadzone na kontach bankowych.

§ 53.

1. Na majątek Związku składa się majątek zgromadzony do dnia uzyskania przez Oddziały osobowości prawnej oraz nabyty na rzecz Związku po tej dacie.
2. Zbycie lub obciążenie majątku nieruchomego, o którym mowa w ust. 1 wymaga zgody Rady Głównej Związku. Od chwili uzyskania przez Oddziały osobowości prawnej Związek może przekazać im na własność część majątku Związku zgodnie z przynależnością terytorialną.
3. Majątek nieruchomy może być nabywany przez Związek lub Oddziały Związku, czy Koła Terenowe posiadające osobowość prawną.
4. Majątek nieruchomy, ruchomy, aktywa, udziały w spółkach, papiery wartościowe itp. zgromadzony i zakupiony ze środków własnych przez Oddziały lub Koła Terenowe, po uzyskaniu przez nie osobowości prawnej, stanowi majątek Oddziału lub Koła Terenowego i o jego zbyciu decydują Zarządy tych jednostek. Jednostce wyższego stopnia przysługuje prawo pierwokupu.
5. Zbycie majątku nieruchomego nabytego przez Oddziały po terminie, o którym mowa w ust. 1 wymaga powiadomienia Zarządu Głównego, Związkowi lub jednostce wskazanej przez Zarząd Główny, przysługuje pierwszeństwo w nabyciu. Termin do złożenia oświadczenia o chęci nabycia wynosi 3 miesiące od zawiadomienia Zarządu Głównego. Zasady te obowiązują odpowiednio w układzie; macierzysty Oddział Związku, a jego Koła Terenowe posiadające osobowość prawną.
6. W przypadku rozwiązania Oddziału o przeznaczeniu jego majątku decyduje Zarząd Główny za zgodą Rady Głównej, zaś w przypadku rozwiązania Koła Terenowego posiadającego osobowość prawną – Zarząd jego macierzystego Oddziału.

§ 54.

1. Na fundusze Związku składają się:
  - 1) wpisowe i składki członkowskie,
  - 2) dochody z imprez i wydawnictw,
  - 3) dochody z majątku nieruchomego i ruchomego, dochody ze sprzedaży udziałów w spółkach, dywidendy z akcji, papiery wartościowe,
  - 4) dotacje państwowe i inne przekazywane w związku z zadaniami zleconymi Związkowi,
  - 5) dochody z działalności gospodarczej,
  - 6) zapisy, spadki i darowizny.
2. Dochodami Związku Zarządza Zarząd Główny, dochodami Oddziałów ich Zarządy, a dochodami Kół Terenowych posiadających osobowość prawną Zarządy tych Kół.

§ 55.

1. Zarząd Główny może przekazać swój majątek na podstawie umowy użyczenia zgodnie z art. 710 k.c. jednostkom organizacyjnym, posiadającym osobowość prawną. W przypadku likwidacji jednostki, majątek wcześniej jej przekazany przejmuje Zarząd Główny.
2. W odniesieniu do oddziałów przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 56.

Umowy, pełnomocnictwa oraz wszelkie oświadczenia woli, które pociągają za sobą zobowiązania pieniężne lub zmianę majątku Związku, wymagają dla swojej ważności podpisów dwóch członków Zarządu Głównego Związku lub dwóch innych osób upoważnionych przez Zarząd Główny w formie uchwały.

§ 57.

1. Umowy, pełnomocnictwa oraz wszelkie inne oświadczenia woli, które pociągają za sobą zobowiązania pieniężne lub zmianę majątku jednostki Związku posiadającej osobowość prawną wymagają dla swojej ważności:

1) w przypadku Oddziałów, podpisów:

a) dwóch członków Zarządu Oddziału upoważnionych przez Zarząd Oddziału w formie uchwały, lub

b) dwóch innych osób upoważnionych przez Zarząd Oddziału w formie uchwały,

2) w przypadku Kół Terenowych posiadających osobowość prawną, podpisów:

a) dwóch członków Zarządu Koła Terenowego upoważnionych przez Zarząd Koła w formie uchwały lub

b) dwóch innych osób upoważnionych przez Zarząd Koła w formie uchwały.

2. W przypadku Oddziałów i Kół Terenowych, w których ustanowiono Zarząd Komisaryczny sposób reprezentacji określony jest w uchwale o powołaniu Zarządu Komisarycznego.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

§ 58.

1. Uchwały wszystkich władz Związku z wyjątkami przewidzianymi w niniejszym statucie, zapadają zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania w pierwszym terminie, a w drugim terminie bez względu na ilość członków zwyczajnych biorących udział w zebraniu lub zjeździe.

2. Projekty zmian statutu uchwała Krajowy Zjazd Delegatów większością 2/3 głosów przy obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

§ 59.

1. Uchwałę o rozwiązaniu Związku podejmuje Krajowy Zjazd Delegatów większością 3/4 głosów, przy obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

2. W uchwale o rozwiązaniu Związku należy wskazać Likwidatora lub Likwidatorów oraz cel na jaki ma być przeznaczony majątek Związku pozostały po likwidacji. W przypadku niewskazania Likwidatora lub Likwidatorów w uchwale o rozwiązaniu Związku, Likwidatorami są członkowie Zarządu Głównego.

3. Obowiązkiem Likwidatorów jest przeprowadzenie likwidacji Związku w możliwie najkrótszym czasie, w sposób zabezpieczający majątek likwidowanego stowarzyszenia przed nieuzasadnionym uszczupleniem.

4. Likwidatorzy Związku powinni :

1) zawiadomić sąd o wszczęciu likwidacji i wyznaczeniu Likwidatora lub Likwidatorów, z podaniem ich imienia i nazwiska, i miejsca zamieszkania,

2) dokonywać czynności prawnych niezbędnych do przeprowadzenia likwidacji, podając do publicznej wiadomości informację o wszczęciu postępowania likwidacyjnego,

3) po zakończeniu likwidacji zgłosić sądowi wniosek o wykreślenie Związku z Krajowego Rejestru Sądowego.